

Jammerbugt Kommune
Att: Ivan Kristensen

(Afgørelsen sendes til: ikr@jammerbugt.dk)

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 106008
Ref. loufr
Den 12. februar 2026

Afslag til bekæmpelse af rynket rose med fiberdug inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til bekæmpelse af rynket rose med fiberdug inden for klitfredningslinjen på ejendommene matr.nr. 90g og 90u Hune By, Hune, i Jammerbugt Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsens² § 1, jf. § 4, til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Jammerbugt Kommune har på vegne af Ferbæk ejerlaug ansøgt om dispensation til bekæmpelse af rynket rose ved tildækning med fiberdug, på matriklerne 90g og 90u Hune By, Hune.

De ansøgte matrikler fremstår som større naturområder (hhv. 86 ha og 94,9 ha), hvor der er registreret de § 3-beskyttede naturtyper hede og overdrev. Matriklerne ligger delvist inden for klitfredningslinjen.

Kort over de ansøgte matrikler ses på figur 1 og 2.

Et kort over det område, hvor der ansøges om bekæmpelse ses på figur 3.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det klitfredede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Det røde område markerer matr.nr. 90g Hune By, Hune.

Fig. 2. Ortofoto 2025. Det klitfredede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Det røde område markerer matr.nr. 90u Hune By, Hune.

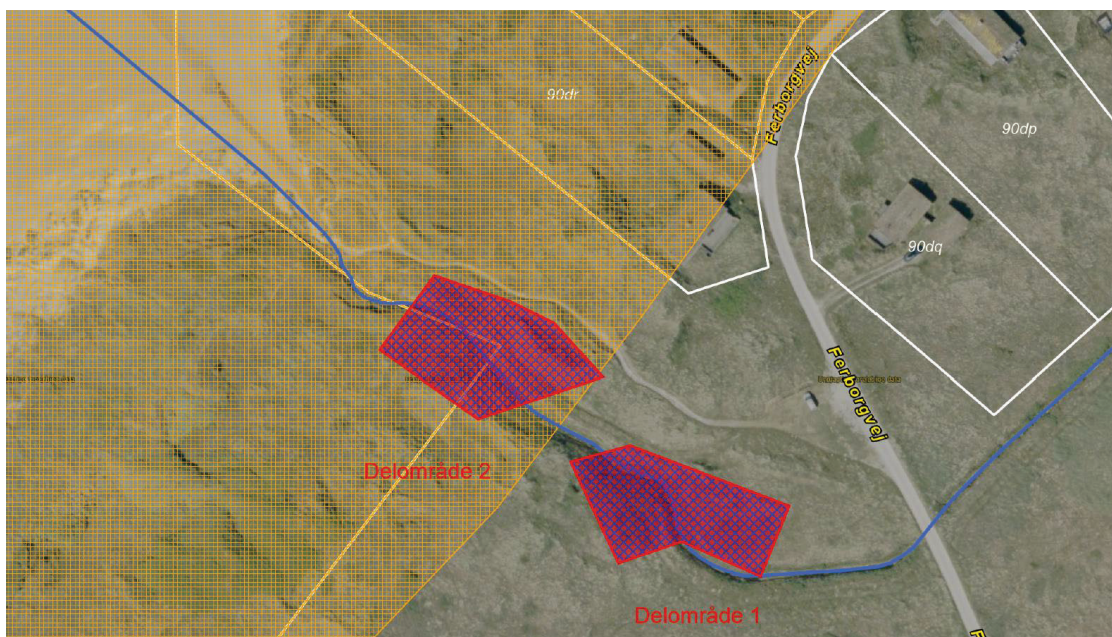

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. På kortet er det ansøgte område markeret med rød streg, lilla markering, og "Delområde 2".

Ansøger har oplyst følgende:

"Ansøgning om tilladelse til bekæmpelse af rynket rose v. afdækning med fiberdug.

Jammerbugt Kommune naturafdeling søger på Vegne af Ferbæk Ejerlaug om tilladelse til bekæmpelse af rynket rose.

Matrikel 90g og 90u Hune By, Hune. Vedr. arealer langs Ferbæk vest for Ferbækvej.

Forvaltning

Arealerne forvaltet jfr. Fredning af arealer i Rødhus under Sandmosen etape III nr.

4109/1972 Samt dispositionsplan og plejeplan Ferbæk Ejerlaug.

Beskyttet vandløb jfr. NBL§3. Og Klitfredning af delområder.

Redegørelse

Ferbæk Ejerlaug og Jammerbugt Kommune bekæmper rynket rose i området. Langs Ferbækken ved udløb til havet er der flere forekomster af rynket rose som jfr. Plejeplan skal bekæmpes. Der ønskes bekæmpelse vha. rydning og efterfølgende afdækning med fiberdug.

Det vurderes at det vil være den mest skånsomme metode, da der ikke kan anvendes sprøjtning med pesticider i nærheden af vandløbet. Opgravning og efterfølgende nedgravning vil medføre en ændring af vandløbets trace og større tilstandsændringer ved nedgravning. Slåning alene vurderes ikke at være effektivt.

Metode

Midlertidig udlægning af fiberdug forudsætter at planterne ryddes for at fiberdug kan ligge tæt til jordoverfladen. Fiberdug fastgøres med bøjler af tenderstål og sandsække. Dugen skal ligge på arealet i 3- 4 vækstsæsoner. Det vurderes løbende om rynket rose skyder igen. For at begrænse risikoen for sandflugt og erosion af vandløbs kanten foretages afdækningen etapevis. jfr.

Kortbilag.

Etape 1 område 1 Ca. 900 m²

Etape 2 område 2. ca. 900 m², Omfattet af klitfredning.

Område 2

Når fiberdugen fjernes i år 3-4, vurderes det om der skal foretages efterbehandling v. plantning af hjælme og eller udlæg af kokosnet.”

Kystdirektoratet stillede nogle opklarende spørgsmål til rydningen. KDI varslede også afslag på tildækningen med fiberdug, og spurgte om ikke det var muligt at benytte en anden bekæmpelsesmetode. Ansøger svarede følgende:

” (...)

2 Rydning af RR vil foregå med håndbåret buskrydder og fjernstyret maskine.

3 Hvor det er muligt, ryddes/køres med en 300 kg tung fjernstyret maskine på gummibælter. (foto vedhæftet). I vandløbsprofilet med buskrydder.

4 I Jammerbugt Kommune anvender vi visse steder afdækning til bekæmpelse af invasive arter. (Udenfor klitfredede arealer). Det er effektivt om end dyrt. Det eneste alternativ er rydning ved slåning, som skal gentages i en længere årrække uden at planterne bliver fuldstændig bekæmpet.”

Kystdirektoratet forstod kommunens svar således, at de ikke ønsker at tilrette ansøgningen, og fastholder deres ønske om en fiberdug.

Jammerbugt Kommune har meddelt dispensation fra § 3 til udlægning af fiberdugen på en række vilkår.

Det ansøgte areal ligger i det fredede område "Sandmosen III". Afgørelsen sendes til fredningsnævnet til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 21 Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien) ligger ca. 1,8 km mod sydvest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 193. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 1. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 7.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 193 og fuglebeskyttelsesområde nr. 1 ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter § 8, stk. 1, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, herunder etableres hegn eller placeres campingvogne og lignende, og arealerne må ikke afgræsses. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, fastsætter ud over de forbud, der er nævnt ovenfor i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at det på klitfredede arealer ikke er tilladt at;

1. fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,

2. køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
3. campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
4. foretage gravearbejde,
5. afbrænde vegetation, kvast eller lignende, og
6. cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.

Jf. klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, gælder reglerne i stk. 1, nr. 2, 5 og 6, ikke på den ubevoksede strandbred.

Der er ansøgt om dispensation til bekæmpelse af rynket rose med udlægning af en fiberdug.

Det ansøgte skal behandles jf. den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra klitfredningen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Naturplejeprojekter der er til gavn for et områdes naturmæssige status og landskabelige fremtræden som åbent klitlandskab, kan i visse tilfælde opnå dispensation. Det kan f.eks. være naturplejeprojekter, hvor formålet er at begrænse den hastige udbredelse af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i forhold til klitnaturtyperne. I disse projekter kan fjernelse af en invasiv art udgøre et særligt tilfælde, der kan føre til en dispensation jf. § 65 b, stk. 1. Der bliver i vurderingen lagt vægt på den valgte bekæmpelsesmetode.

Kystdirektoratet vurderer, at den ansøgte udlægning af en fiberdug ikke kan opnå dispensation fra klitfredningen. Der er i vurderingen lagt vægt på, at lovgivningen omkring klitfredningen er meget restriktiv, og at en dispensation i dette tilfælde vil medføre en uønsket præcedenseffekt.

Kystdirektoratet vurderer endvidere, at den ansøgte metode vil have en negativ påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet. Der er i vurderingen lagt vægt på, at en udlagt fiberdug i 3-4 år vil udgøre en markant tilstandsændring.

Kystdirektoratet bemærker, at der er alternative bekæmpelsesmetoder, der ikke vil have samme negative påvirkning på kystlandskabet, som direktoratet vil være indstillede på at meddele dispensation til.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til bekæmpelse af rynket rose med fiberdug.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen

Kystdirektoratet

+45 20 84 98 42

loufr@kyst.dk

Bilagsgliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 193 og fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Afgørelsen er også sendt til:

- Jammerbugt Kommune, raadhus@jammerbugt.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Jammerbugt, dnjammerbugt-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvest v/ Jørn Schjötler, nordvest@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Jammerbugt, jammerbugt@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens⁴ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 193 og fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 193		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	
Arter:	Hedepletvinge (1065)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 1		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Skestork (TY)
	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Pibeand (T)
	Krikand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Blå kærhøg (T)
	Hedehøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (TY)	Hjejle (T)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Dværgterne (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde F1. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: blå kærhøg (T) og fiskeørn (T) i fuglebeskyttelsesområde F1. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))